

EL MÓN ACTUAL II. HISTÒRIA DE CATALUNYA (de la Guerra Civil als nostres dies)

Codi: **28828 (grup 1)**

Professor: **Gemma Rubí**

Curs **2008-2009 (primer quadrimestre)**

Tipus d'assignatura: **Troncal**

Número de crèdits: **6**

1- Objectius de l'assignatura

Aquesta assignatura pretén aprofundir en l'anàlisi de la societat catalana contemporània a partir de la II República i de la guerra civil fins a la Catalunya autonòmica dels nostres dies.

L'enfocament de l'assignatura serà eminentment pràctic i anirà destinat a perseguir els objectius específics següents:

- 1- Identificar els principals problemes i reptes de la societat catalana durant aquest període històric per tal de conèixer les claus interpretatives de la Catalunya actual.
- 2- Conèixer els debats historiogràfics més importants per a cada moment específic
- 3- Seleccionar els temes d'interès historiogràfic per part de les obres de síntesi d'història de Catalunya.
- 4- Desenvolupar un treball de recerca de caràcter arxivístic

2- Continguts

L'assignatura s'estructura en 6 blocs de continguts bàsics que s'exposen a continuació:

- 1- La Catalunya dels anys trenta. L'Estatut de Núria. El sistema de partits i l'evolució electoral. L'obra de govern de la Generalitat republicana. Els diferents eixos de conflictivitat.
- 2- La Guerra civil. Models revolucionaris. La vida a la reraguarda. El cost humà. L'exili.
- 3- La creació de l'estat franquista a Catalunya. Fills de la repressió, de la por i del silenci. "Viure és sobreviure": entre l'estraperlo i la resistència política. El "Vichy" català i el consens social franquista. Les diferents formes d'oposició i de resistència.
- 4- La Catalunya del "desarrollismo" i "els altres catalans" (1959-1975). La nova societat de consum i la consolidació d'una nova societat de masses. La mobilització de la societat civil i cultural. Fer política enmig de la desmobilització cívica. L'Assemblea de Catalunya.
- 5- La Transició a la democràcia a Catalunya. La recuperació de les institucions d'autogovern. L'Estatut de Sau. Crisi econòmica i mobilització política. El nou sistema de partits i l'evolució del comportament electoral. La Generalitat autonòmica: evolució política i obra de govern.
- 6- El Pacte del Tinell, la Generalitat del govern tripartit, i l'Estatut de Miravet. De l'autonomisme a l'independentisme.

3- Metodologia

Aquesta assignatura combinarà les sessions magistrals amb les sessions pràctiques, i donarà un èmfasi especial a les metodologies actives centrades en el treball continuat de l'estudiant. Les sessions pràctiques consistiran bàsicament en exposicions orals dels treballs bibliogràfics que hauran realitzat prèviament els estudiants, així com per tallers monogràfics en els quals es donaran a conèixer diverses iniciatives que s'estan duent a terme sobre la recuperació de la memòria històrica de la Catalunya recent. Igualment, es realitzarà un treball arxivístic tutoritzat.

Els temes tant de l'exposició oral com del treball arxivístic es proporcionaran el primer dia de classe.

Les exposicions orals les desenvoluparan equips de treball de com a molt 5 persones: es basaran en crítiques historiogràfiques. Constaran forçosament d'un guió, una bibliografia comentada i d'una breu reflexió sobre els centres d'interès historiogràfic en relació amb la temàtica escollida, i sobre cap on hauria d'anar la historiografia. L'estructura de l'exposició ha d'estar forçosament consensuada pels membres de l'equip de treball, i no pot ser el resultat de la suma de diverses exposicions. Cada membre de l'equip haurà de participar en la preparació i en la presentació de l'exposició.

El treball d'arxiu té per finalitat l'inici de l'estudiant en la recerca històrica. Preferentment la recerca s'haurà d'efectuar en arxius locals. Consistirà en el plantejament d'una recerca específica, de la justificació del tema escollit, de la valoració de les fonts explotades i de l'exposició de les principals conclusions.

A través del campus virtual, es facilitarà bibliografia complementària i textos d'època.

4- Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació revestirà un caràcter d'avaluació continuada. Per aquest motiu, la nota final s'obindrà a partir dels components següents:

- 1- Exposició oral (treball en equip): 40%
- 2- Treball d'arxiu (individual): 50%
- 3- Assistència i participació en els debats i col.loquis a classe: 10%
- 4- Examen final (optatiu)

L'examen final es reserva a aquells estudiants que no puguin seguir l'avaluació continuada, o a aquells, que tot i haver-la seguit, desitgen millorar nota. La convocatòria de setembre es girarà pel mateix sistema d'avaluació.

5- Bibliografia general

- BASSETS, LI.; CULLA, J.B.; Riquer, B. DE, *Memòria de Catalunya. Del retorn de Tarradellas al Pacte Pujol-Aznar*, Madrid, taurus, 1997.
- DD.AA., *Catalunya i la guerra civil*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.
- DD.AA., *Catalunya durant el franquisme. Diccionari*, Vic, Eumo, 2006.
- FERRER, LL.; RODO, J.; TORRAS, M.; RUBÍ, G., *Història de l'autogovern de Catalunya*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006.
- GABRIEL, P. (dir.), *Història de la Cultura Catalana*, Edicions 62: Barcelona, 1995-1998.
- MAYAYO, A., *La ruptura catalana. Les eleccions del 15-J de 1977*, Catarroja, Afers, 2002.
- MESTRE, J. (dir.), *Diccionari d'Història de Catalunya*, Edicions 62: Barcelona 1992.

- MESTRE, J.; HURTADO, V. (dirs.), *Atles d'Història de Catalunya*, Edicions 62: Barcelona 1995.
- MOLAS, I. (dir.), *Diccionari dels partits polítics a Catalunya*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 2000.
- MOLINERO, C.; YSAS, P., *El règim franquista. Feixisme, modernització i consens*, Vic, Eumo, 1992.
- PAGES, P., *La guerra civil espanyola a Catalunya*, Els Llibres de la Frontera, 1987.
- RIQUER, B. de (dir.), *Història. Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, Enciclopèdia Catalana: Barcelona 1995-1999.
- RIQUER, B.; CULLA, J.B., *El franquisme i la transició democràtica, 1936-1989*, Barcelona, Ed. 62, 1988 (Vol. VII).
- RIQUER, B.; MALUQUER DE MOTES, J., *La Catalunya autonòmica, 1975-2003*, Barcelona, Ed. 62, 2003 (Vols. IX i X).
- RISQUES, Manel (dir.), *Història de la Catalunya contemporània*, Proa: Barcelona 2004, 2ª edició.
- SOLE I SABATÉ, J.M. (dir.), *La Guerra Civil a Catalunya*, Barcelona, Edicions 62, 2004-2005.
- SOLÉ I SABATÉ, J.M., *La repressió franquista a Catalunya*, Barcelona, Ed. 62, 1985.
- YSAS, P. (ed.), *La transició a Catalunya i Espanya*, Barcelona, Fund. Vila d'Abadal, 1997.
- UCELAY DA CAL, E., *La Catalunya populista. Imatge, cultura i política e l'etapa republicana*, Barcelona, La Magrana, 1982.